

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/22/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123307428
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6123307428.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu KUIŠ s.r.o., so sídlom Alvinczyho 22, 040 01 Košice - Staré Mesto, IČO: 50 335 804, zastúpeného JUDr. Milan Žoldoš, advokát, s.r.o., so sídlom Karpatská 11, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 506, proti žalovanému TAURIS, a.s., so sídlom Potravínárska 6, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 36 773 123, zastúpenému Mgr. Marcelom Fandákom LL.M., advokátom so sídlom Kováčska 40, 040 01 Košice, IČO: 42 247 161, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 68Cb/42/2023, o zaplatenie 40 527,08 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 42Cob/3/2024-151 z 25. februára 2025, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný má n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 68Cb/42/2023 108 z 11. septembra 2023 v prvej výrokovej vete zamietol žalobu a v druhej výrokovej vete žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 40.527,08 Eur s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia za použitie tzv. recyklátu žalobcu žalovaným bez predchádzajúceho súhlasu žalobcu. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 28.03.2022 uzavrel so žalovaným zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo vykonanie búracích prác na stavbe, doprava, skladovanie, odvoz a likvidácia vybúraných stavebných hmôt a stavebného odpadu, čím žalobca v zmysle zmluvy o dielo prevzal na seba záväzok nakladať s odpadom. Pri spracovaní stavebného odpadu bol žalobca povinný dodržať hierarchiu odpadového hospodárstva v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (ďalej „zákon o odpadoch“). V zmysle uvedeného mal teda žalobca mať povinnosť najskôr odpad zrecyklovať, a až následne, ak by recyklácia nebola možná, odpad

uložiť na skládku. Podľa názoru žalobcu recykláciou vzniká nová vec - výrobok, ku ktorej nadobudol vlastnícke právo žalobca, nakoľko vlastnícke právo žalovaného k stavebnému odpadu zaniklo prejavom vôle žalovaného zbaviť sa odpadu. Napriek uvedenému žalovaný bez predchádzajúceho súhlasu žalobcu stavebný odpad použil. Nakoľko je recyklát zabudovaný, z objektívnych dôvodov nie je možné ho vydať, preto sa žalobca domáha od žalovaného zaplata peňažnej náhrady vypočítanej ako násobok celkového objemu recyklátu 10.131,77 ton za sumu 4 Eur na tonu. V rámci upomínacieho konania bol Okresným súdom Banská Bystrica vydaný platobný rozkaz.

3. Žalovaný v podanom odpore proti platobnému rozkazu namietol, že žalobca nepreukázal nadobudnutie vlastníckeho práva k recyklátu. Poukázal na to, že zákon o odpadoch nepozná pojem „likvidácia“ odpadu použitý v zmluve o dielo a pod uvedeným pojmom treba rozumieť aj jeho transformáciu na recyklát použiteľný pri ďalších stavebných prácach, čo bolo aj od počiatku cieľom žalovaného. Žalovaný namietol nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu k recyklátu, nakoľko žalobca vykonával recykláciu odpadu na účet žalovaného a v jeho prospech. Poukázal tiež na skutočnosť, že pokiaľ by sa v rozhodnom čase žalobca cítil vlastníkom recyklátu vzniknutého zo stavebného odpadu, s týmto by nakladal ako vlastník a minimálne tento recyklát by držal vo svojej moci (žalobca sám priznáva, že recyklácia odpadu bola vykonávaná na mieste búracích prác). Žalovaný na podporu svojich tvrdení k odporu predložil dve faktúry vystavené žalobcom, v rámci ktorých bola vyúčtovaná aj recyklácia stavebného odpadu, z čoho je podľa názoru žalovaného zrejmé, že recyklácia bola vykonávaná žalobcom pre žalovaného a nie žalobcom na svoj účet za účelom vzniku vlastníckeho práva k recyklátu.

4. Žalobca v replike označil za spornú otázku vlastníckeho práva k recyklátu. Svoje vlastníctvo odvodil od prejavenej vôle žalovaného zbaviť sa odpadu, čím mu malo zaniknúť vlastnícke právo ex lege, a teda žalobca nadobudol vlastnícke právo k recyklátu originárnym spôsobom. Namietol, že zo zmluvy o dielo nevyplyva, že má žalobca stavebný odpad zrecyklovať v mene a na účet žalovaného, resp. v jeho prospech. Podľa žalobcu odplata za recykláciu nemá žiaden právne relevantný význam k otázke vlastníckeho práva. K námietke žalovaného, že vlastnícke právo k recyklátu svedčí žalovanému z dôvodu, že žalobca vykonával recykláciu in situ žalobca uviedol, že táto je bez významu keďže podľa § 5 ods. 4 písm. c) zákona o odpadoch sa recyklácia musí vykonať spôsobom in situ pokiaľ sa na triedenie a recykláciu odpadu použije mobilné zariadenie, čo bolo aj v tomto prípade. Súčasne žalobca navrhol pokračovať v konaní na miestne príslušnom všeobecnom súde podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

5. Žalovaný v duplike zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Výslovil názor, že žalobca nepreukázal zánik vlastníckeho práva žalobcu. Žalobca naložil so vzniknutým odpadom tak, že ho zrecykloval práve preto, aby mohol byť následne použitý žalovaným pri ďalších stavebných prácach. Pokiaľ by na recyklácii odpadu nebola medzi zmluvnými stranami dohoda, žalobca by tak zjavne postupoval v rozpore s ním tvrdenými skutočnosťami o tom, že s odpadom malo byť podľa zákona o odpadoch naložené tak, že tento bude premiestnený na skládku. Za uskutočnenie recyklácie pritom žalovaný žalobcovi riadne zaplatil, teda žalobca túto činnosť - recykláciu odpadu nevykonával za účelom nadobudnutia vlastníckeho práva k odpadu, ale za účelom umožnenia žalovanému s výsledkom spracovania odpadu riadne nakladať pre účely následných stavebných prác. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

6. Na pojednávaní sa žalobca vyjadril k predzmluvným rokovaniám so žalovaným, obsahom ktorých boli dve cenové ponuky. Jedna cenová ponuka, ktorá zahŕňala demoláciu a odvoz odpadu na skládku a druhá cenová ponuka, ktorá zahŕňala demoláciu a recykláciu odpadu. Rovnako ozrejmoval skutočnosť, že žalovanému uvádzali, že vzniknutý recyklát vedia použiť na zasypy, ktoré boli potrebné pre výstavbu nových budov žalovaného. Uvedená časť prác mala byť vykonaná žalobcom. Táto činnosť bola medzi stranami sporu dohodnutá len predbežne a teda jednalo sa o práce, ktoré zmluva o dielo nezahŕňala. Uvedené práce však žalobca pre žalovaného nevykonával, pretože ich žalovaný dal vykonať inému subjektu. Namietol, že by predmetom zmluvy o dielo bola aj recyklácia odpadu. Žalobca sa na pojednávaní sústredil na objasnenie predzmluvných rokovaní strán sporu, na preukázanie ktorých navrhol doplniť dokazovanie listinami predloženými na pojednávaní a výsluchom svedka.

7. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že pojem „likvidácia“ obsiahnutý v zmluve je potrebné vykladať v tom zmysle, že obidvom zmluvným stranám bolo jasné, že z búracích prác vznikne sutina, s ktorou sa má naložiť v zmysle právnej úpravy nakladania so stavebným odpadom. Čo zahŕňalo aj to, že pokiaľ je niečo možné použiť na výstavbu, žalovaný jasne prejavil svoj úmysel, aby sa to využilo najmä z toho, čo búracími prácami vzniklo. Vo vzťahu k trom kopám žalovaný vyjadril svoj právny záver, že podľa neho sa nejedná o odpad v zmysle zákona o odpadoch. Z jeho vyjadrení vyplýva, že je vlastníkom recyklátu a nikdy neprejavil vôľu zbaviť sa ho, ale chcel ho zhodnotiť. Preto uplatnený nárok na peňažné plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia považuje za nedôvodný.

8. Súd prvej inštancie označil za nespornú skutočnosť, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o dielo, predmetom ktorej boli búracie práce, demontážne práce, doprava, skladovanie, odvoz a likvidácia vybúraných stavebných hmôt a stavebného odpadu. Strany sporu sa zaviazali, že práce budú vykonávané v súlade s právnymi predpismi, o vykonaní prác bol žalobca povinný predložiť žalovanému všetky písomné doklady, ktoré zahŕňali aj doklady o zákonomnom spôsobe zlikvidovania odpadu z plnenia diela. Z búracích prác vznikol stavebný odpad, z ktorého časť bola odvezená na skládku odpadov a časť bola spracovaná in situ, čiže na mieste stavby u žalovaného. Spracovaním odpadu formou recyklácie vznikli 3 kopy (v texte aj „recyklát“). Za vykonané práce ktoré boli predmetom zmluvy o dielo bola dohodnutá cena. Táto bola zo strany žalobcu fakturovaná a zo strany žalovaného uhradená. Textáciu zmluvy o dielo navrhoval žalobca. Rovnako aj textáciu faktúr si koncipoval žalobca. Vo vzťahu k predzmluvným zmluvným vzťahom mal súd prvej inštancie preukázané z listinných dôkazov, prednesov strán sporu a najmä z výsluchu strany sporu - žalobcu, že úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť búracie práce na nehnuteľnostiach žalovaného. Zároveň mal súd prvej inštancie za preukázané, že úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť firmu, ktorá by vedela nakladať so stavebným odpadom. Medzi stranami nebolo sporné, že medzi nimi prebiehala aj komunikácia ohľadom ďalších prác súvisiacich s ďalšou výstavbou žalovaného. Tieto však súviseli s prípravou územia na ďalšiu výstavbu, čo nebolo predmetom zmluvy o dielo uzavretej medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie označil za nespornú aj skutočnosť, že recyklát bol žalovaným spracovaný v rámci následnej výstavby na pozemku u žalovaného.

9. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný chcel, aby so stavebným odpadom bolo naložené tak, aby ho čo najmenej ekonomicky zaťažil a tak, aby boli zachované postupy v zmysle zákona o odpadoch. To znamená, že žalovaný prejavil vôľu na demoláciu stavby a recykláciu tej časti odpadu, ktorá mohla byť následne využitá pre ďalšiu výstavbu. Uvedený postup vyplýva aj priamo zo zákona o odpadoch, ktorý v ustanovení § 6 určuje hierarchiu odpadového hospodárstva, tzn. jedná sa o postup ako má subjekt, ktorý s odpadmi nakladá, postupovať. Pre hierarchiu odpadového hospodárstva je záväzné nasledovné poradie nakladania s odpadmi: a) predchádzanie vzniku odpadu, b) príprava na opätovné použitie, c) recyklácia, d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie, e) zneškodňovanie. Uvedený postup musel byť žalobcovi známy, keďže sa jedná o spoločnosť, ktorá nakladá so stavebnými odpadmi ako súčasťou búracích prác. Okresný súd nemal na základe uvedeného pochybnosti o vôli strán pred uzatvorením zmluvy o dielo, ktorá jednoznačne smerovala k nakladaniu so stavebným odpadom týmto spôsobom. Z konania nevyplývalo, že by žalovaný dal výslovný príkaz na odvoz celého stavebného odpadu na skládku. Uvedené je aj nelogické, keďže je nesporné, že na pozemku plánoval ďalšiu výstavbu, kde na vybudovanie základov potreboval materiál, ktorým boli práve sutiny. Okresný súd vedený týmito úvahami dospel k záveru, že predmetom zmluvy o dielo boli búracie práce a nakladanie so stavebným odpadom, postupom v zmysle pravidiel stanovených v rámci odpadového hospodárstva, ktoré priamo určujú prednosť recyklácie pred jej zneškodnením. Nakladanie so vzniknutým recyklátom nebolo súčasťou zmluvy o dielo.

10. Výklad pojmu „likvidácia odpadu“ zo strany žalobcu označil súd prvej inštancie za účelový. Námitku žalovaného, že výsledkom búracích prác nie je odpad v zmysle zákona o odpadoch, ale že ide o špecifický odpad, ktorý dosiahol stav konca odpadu (§ 2 ods. 2 písm. b) zákona o odpadoch), označil súd prvej inštancie za nesprávnu s poukazom na ust. § 77 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch, v zmysle ktorého bol pôvodcom odpadu práve žalovaný, ktorý nesie zodpovednosť za nakladanie s odpadmi. V

zmysle citovaného ustanovenia bolo práve povinnosťou žalovaného stavebné odpady a odpady z demolácií prednostne materiálovo zhodnotiť a výstup z recyklácie realizovaný v mieste vzniku prednostne využiť pri svojej činnosti, ak to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľovali. Na zabezpečenie splnenia tejto zákonnej povinnosti si žalovaný zazmluvnil práve žalobcu, ktorý so stavebným odpadom naložil takým spôsobom, že časť stavebného odpadu odviezol na skládku (to znamená, tú časť, ktorá sa nedala ďalej využiť) a časť odpadu zrecykloval u žalovaného (in situ) (ktorá je predmetom tohto konania). Z recyklácie vznikli tri kopy sutín rôznej zrnitosti, ktoré žalovaný použil pri výstavbe nových budov. Pod pojmom recyklácia sa rozumie každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky, materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo iné účely. Zo skutkových tvrdení a z vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázaný prejav vôle žalovaného použiť recyklát pri ďalšej výstavbe, o čom mal žalobca vedomosť a sám chcel svojou činnosťou participovať za účelom dosiahnutia zisku z takejto činnosti, kedy by pre žalovaného tento recyklát zapracúval do vzniknutých zásypov. Držiteľom odpadu až do času jeho zrecyklovania bol pôvodca odpadu, ktorý bol zodpovedný za riadne nakladanie so vzniknutým odpadom počas celej tejto doby. Na základe zmluvy o dielo teda žalobca vykonával činnosť recyklácie pre žalovaného a touto činnosťou sa nestal vlastníkom recyklátu. Nakoľko predmetom zmluvy bolo aj nakladanie s odpadom, ktoré zahŕňa aj proces recyklácie odpadu, pričom z tejto dohody nevyplyva vôľa žalovaného zbaviť sa recyklátu, nemohol žalobca nadobudnúť vlastnícke právo podľa § 135b Občianskeho zákonníka originárnym spôsobom spracovaním cudzej veci. V závere okresný súd konštatoval, že nemal preukázané nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu k recyklátu, a to ani na základe zmluvy, ani originárnym spôsobom spracovaním cudzej veci, a preto označil nárok žalobcu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia za nedôvodný.

11. Okresný súd nevykonával dokazovanie listinnými dôkazmi označenými žalobcom ako príloha č. 1 k Zmluve o dielo, emailová komunikácia zo dňa 19.11.2021, 09.08.2022 a 11.08.2022, ktoré žalobca predložil súdu až na pojednávaní, ani výsluchom svedka - p. Y., ktorý bol zodpovedný za dojednávanie kontraktu, ani návrh na vykonanie dokazovania technickou správou a faktúrami z rokov 2019 - 2022 s odôvodnením, že tieto neboli uplatnené včas a ich predloženie nevyplynulo z dovtedy vykonaných skutkových tvrdení strán. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal pri zisťovaní skutkového stavu vyplývajúceho z listinných dôkazov predložených žalobcom a žalovaným do pojednávania.

12. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 255 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom č. k. 42Cob/3/2024-151 z 25. februára 2025 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd po zhodnotení skutočností zistených z obsahu spisu konštatoval, že medzi stranami sporu nebola sporná otázka uzatvorenia zmluvy o dielo, ani použitie recyklátu žalovaným bez súhlasu žalobcu. Sporný bol obsah zmluvy o dielo, konkrétne medzi zmluvnými stranami vznikol spor o to, kto je vlastníkom recyklátu vzniknutého z búracích prác vykonaných žalobcom ako zhotoviteľom pre žalovaného ako objednávateľa. Tento spor sa odvíja od spornej otázky, či pojem likvidácia odpadu používaný v zmluve o dielo, zahŕňa aj recykláciu odpadu v zmysle zákona o odpadoch.

14. Odvolací súd k námietke žalobcu, že neboli splnené procesné podmienky pre aplikáciu zásady sudcovskej koncentrácie v zmysle ust. § 167 ods. 4 CSP uviedol, že žalobcovi bolo procesným postupom prvoinštančného súdu zachované jeho procesné právo na dve vyjadrenia pred pojednávaním, pričom jedným je návrh na vydanie platobného rozkazu (v konaní podľa CSP žaloba), a druhým vyjadrenie k odporu s tým, že pred pojednávaním mu bolo doručené aj vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu k odporu s poučením podľa § 153 CSP. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca bol právne zastúpený advokátom, preto sa námietka spochybňujúca správnosť poučovacej povinnosti súdu a aplikácie sudcovskej koncentrácie javí ako účelová a nedôvodná.

15. Odvolací súd zdôraznil, že žalobcovi bolo predvolanie na pojednávanie doručené takmer tri týždne

pred pojednávaním. Podľa odvolacieho súdu nič nenasvedčuje tomu, že by žalobca listinami predloženými na pojednávaní nedisponoval a tým, že ich nepredložil skôr, sa sám vystavil riziku, že súd na tieto listiny nemusí prihliadnuť. Odvolací súd konštatoval, že žalobca, resp. jeho právny zástupca nerešpektoval pokyny súdu, čím došlo k účinkom sudcovskej koncentrácie konania s tým, že žalobca sa odvolaním snaží preniesť zodpovednosť za svoju pasivitu v spore na súd prvej inštancie, čo je podľa krajského súdu neprípustné.

16. K tej časti odvolania, ktorou žalobca vytýkal okresnému súdu, že neidentifikoval žiaden dôkaz, ktorým v rámci predzmluvných vzťahov žalovaný prejavil vôľu na recykláciu tej časti odpadu, ktorá mohla byť následne použitá na výstavbu, odvolací súd uviedol, že v zmysle čl. II ods. 1 zmluvy o dielo sa zhotoviteľ zaviazal pri vykonávaní diela vykonať najmä búracie a demontážne práce v rozsahu podľa prílohy č. 1 (ktorá nie je obsahom spisu) a dopravu, skladovanie, odvoz a likvidáciu vybúraných stavebných hmôt a stavebného odpadu. Z takto vymedzeného predmetu zmluvy podľa odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca bol povinný vybúrané stavebné hmoty a stavebný odpad v zmysle zmluvy odviezť a zlikvidovať.

17. V konaní bolo podľa odvolacieho súdu sporné vlastnícke právo k odpadu, resp. vzniknutému recyklátu, čo sa odvíja od spornosti výkladu pojmu „likvidácia odpadu“. K správneému výkladu tohto pojmu je podľa krajského súdu možné dospieť jeho gramatickým a logickým výkladom, ale aj s ohľadom na vôľu zmluvných strán. Podľa pravidiel záväzkového práva vyplývajúcich z ustanovení Obchodného zákonníka je však potrebné prihliadať aj na rokovania strán o uzavretí zmluvy. Odvolací súd súhlasil so záverom okresného súdu o tom, že žalobca vedel o vôli žalovaného použiť pri ďalších stavebných prácach, o vykonávanie ktorých prejavil sám žalobca záujem, tú časť stavebného odpadu, ktorú je možné následne použiť.

18. Okresný súd podľa krajského súdu správne konštatoval, že vedomosť žalobcu o vôli žalovaného použiť stavebný odpad, vyvstala z predzmluvných rokovaní zmluvných strán, obsahom ktorých boli dve cenové ponuky na cenu diela, konkrétne na spôsob spracovania, resp. nakladania so stavebným odpadom, ktorý bude možné následne použiť. Odvolací súd považoval za potrebné poukázať aj na to, že pojem likvidácia odpadu použil v zmluve ako prvý žalobca, ktorý pripravil návrh zmluvy, preto tento pojem musí byť vykladaný na jeho ťarchu aj vzhľadom na to, že ako sám uviedol, je osobou oprávnenou nakladať s odpadom, preto by mu mala byť terminológia odpadového hospodárstva jasná.

19. Podľa odvolacieho súdu z obsahu zmluvy vyplýva povinnosť žalobcu vybúrané stavebné hmoty a stavebný odpad odviezť a zlikvidovať, čo však neurobil. Táto skutočnosť spochybňuje tvrdenie žalobcu o nadobudnutí vlastníckeho práva k odpadu. Pokiaľ žalobca fakturoval žalovanému náklady na recykláciu, nie likvidáciu odpadu, podľa odvolacieho súdu nemožno tieto dva samostatné pojmy stotožňovať, zvlášť pokiaľ tieto pojmy používa tá istá osoba.

20. Z vykonaného dokazovania, konkrétne vyjadrenia obidvoch strán sporu, ako aj z predložených listín sa javilo odvolaciemu súdu logické, že pokiaľ žalobca fakturoval žalovanému náklady na recykláciu, teda materiálové zhodnotenie, stavebného odpadu, recyklát ako transformovaný stavebný odpad zostáva vo vlastníctve žalovaného. Pojem „likvidácia odpadu“ je tiež potrebné podľa odvolacieho súdu vykladať v intenciách zákona o odpadoch, konkrétne ust. § 77, ktorý je špecifickou úpravou pôvodcu odpadu zakotvenou v ust. § 4, na ktorý nesprávne odkazuje žalobca. Tento výklad podporuje aj skutočnosť, že v rámci zmluvných rokovaní sporových strán bola predbežne riešená aj otázka následného využitia recyklátu žalovaným, za ktorým účelom bol recyklát ponechaný na pozemku žalovaného, kde sa pôvodne nachádzali zbúrané nehnuteľnosti. Z logiky veci tiež podľa odvolacieho súdu vyplýva, že pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli na likvidácii stavebného odpadu recykláciou, čo žalovanému ako pôvodcovi vyplýva priamo z hierarchie odpadového hospodárstva, žalobca by v zmysle zmluvy o dielo celý odpad odviezol a zlikvidoval. V takom prípade by odpad patril žalobcovi ako celok, a teda by ho triedil, recykloval a likvidoval sám na vlastné náklady. Odvolací súd týmto nevylúčil, že zmluvné strany sa dohodli inak, žalobca však svoje tvrdenia nepreukázal.

21. S námietskou žalobcu, že zmluva o dielo nemôže predstavovať právny základ pre určenie vlastníckeho práva žalovaného k recyklátu, sa odvolací súd nestotožnil, keďže pre posúdenie, či žalovaný skutočne nemal právny dôvod na použitie recyklátu, je podstatné, aby žalobca preukázal, že nadobudol vlastnícke právo k recyklátu. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na ust. § 77 ods. 2 zákona o odpadoch, kedy povinnosťou pôvodcu odpadu je okrem iného zabezpečiť spracovanie odpadu v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva od prípravy na opätovné použitie, cez zhodnocovanie a až po poslednú možnosť, ktorou je zneškodnenie odpadu. Zo zmluvy o dielo podľa odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný, ako pôvodca odpadu sa na likvidácii odpadu dohodol so žalobcom, ktorý vykonával demolačné práce na stavbe žalovaného. Hierarchia odpadového hospodárstva vyplýva z ust. § 14 ods. 1 písm. d) upravujúceho postupnosť pri nakladaní s odpadmi. Jednotlivé body postupnosti je možné podľa krajského súdu aplikovať len tak, že každý z nasledujúcich spôsobov nakladania s odpadmi je možné aplikovať až po tom, čo nie je možné alebo účelné naložiť s odpadom podľa predchádzajúceho spôsobu. Nakoľko žalovaný vykonal likvidáciu stavebného odpadu jeho recykláciou pre žalovaného a na jeho účet, čo vyplýva z predložených faktúr, považoval odvolací súd za irelevantnú argumentáciu žalobcu, že žalovaný nemal oprávnenie nakladať s odpadmi.

22. K tej námietke žalobcu, že žalovaný bol držiteľom odpadu len do jeho recyklácie, pretože po odovzdaní odpadu na recykláciu prešiel odpad do držby žalobcu, ktorý ako jediná osoba s odpadom nakladal, odvolací súd uviedol, že žalovaný ako pôvodca odpadu má rovnaké povinnosti ako držiteľ odpadu podľa § 14 zákona o odpadoch. Skutočnosť, že žalobca vykonal recykláciu stavebného odpadu žalovaného sama o sebe nezakladá stratu vlastníckeho práva žalobcu ani k stavebnému odpadu, ani k jeho recyklátu. Naopak žalovaný nemusí preukazovať zachovanie svojho vlastníckeho práva, je práve na žalobcovi, ktorý sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, aby preukázal, že mu svedčí právo, v tomto prípade vlastnícke právo k recyklátu.

23. Z obsahu spisu podľa krajského súdu nevyplývala žiadna skutočnosť preukazujúca nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcu k recyklátu. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobca si na búracie práce a likvidáciu odpadu objednal žalobcu, pričom v predmetnej zmluve o dielo je opakovane kladený dôraz na nakladanie s odpadom v súlade so zákonom a rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy. Naopak zo zmluvy o dielo, ani z iných dôkazov v konaní nevyplývala skutočnosť, že by žalovaný ponúkol, či predal odpad na použitie, recykláciu, či zhodnotenie inému subjektu, ani priamo žalovanému. Z uvedeného dôvodu preto podľa krajského súdu nemožno pojem „zbaviť sa“ odpadu upravený v § 2 zákona o odpadoch stotožňovať s pojmom opustenie veci v zmysle Občianskeho zákonníka. Pojem „zbaviť sa“ treba vykladať z hľadiska subjektívneho vymedzenia pojmu odpad, s ktorým je pôvodca rovnako ako držiteľ povinný nakladať v súlade so zákonom. V tomto duchu je potom potrebné vykladať aj pojem „likvidácia“ použitý v zmluve o dielo. V súvislosti s držbou stavebného odpadu ešte považoval odvolací súd za nevyhnutné poukázať na tú skutočnosť, že tzv. recyklát bol ponechaný na stavbe žalovaného práve na jeho ďalšie využitie, čo potvrdil sám žalobca, keď poukázal na to, že v danom prípade bolo na recykláciu použité recyklačné zariadenie, ktoré slúži na zhodnotenie, nie zneškodnenie stavebného odpadu.

24. Odvolací súd uzavrel, že včasným a úplným uplatnením dôkazných prostriedkov mal žalobca možnosť preukázať, že nadobudol vlastnícke právo k recyklátu. Tu odvolací súd zdôraznil, že žalobca nielenže neunesol dôkazné bremeno ohľadom nadobudnutia vlastníckeho práva k recyklátu, ale žalovaný spochybnil aj jeho objem, od ktorého sa následne odvíjala žalovaná suma, k čomu sa však žalobca vôbec nevyjadril, čím táto otázka zostala spornou. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno ani vo vzťahu k objemu recyklátu, a teda k výške uplatneného nároku.

25. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

26. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. 1. 233 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k

porušení práva na spravodlivý proces.

27. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) uviedol, že napadnutý rozsudok nie je preskúmateľný a z uvedeného dôvodu je zmätočný. Odvolací súd podľa žalobcu rozhodoval len o odvolaní žalobcu a teda o odvolacích námietkach žalobcu.

28. Dovolateľ namieta, odvolací súd nesprávne identifikoval spornú otázku medzi stranami sporu. Je síce pravda, že spornou otázkou je otázka vlastníckeho práva k recyklátu, avšak táto otázka nespočívala v určení „či pojem likvidácia odpadu používaný v zmluve o dielo, zahŕňa aj recykláciu odpadu v zmysle zákona o odpadoch“. Žalobca v rámci svojich odvolacích námietok nepreukazoval svoje vlastnícke právo k recyklátu na základe výkladu pojmu „likvidácia odpadu“, ale na základe kogentnej úpravy ustanovení § 2, § 4, § 14 a § 77 zákona o odpadoch.

29. Odvolací súd sa v podstatnej časti napadnutého rozsudku podľa dovolateľa venoval interpretácii pojmu „likvidácia odpadu“ v rámci daných Zmluvou o dielo. Jednou z hlavných odvolacích námietok žalobcu (otázka držby odpadu v zmysle úpravy zákona o odpadoch) sa odvolací súd zaoberal len v rámci bodu 56 napadnutého rozsudku, aj to len konštatovaním, s ktorým sa dovolateľ nestotožňuje.

30. Žalobca zastáva názor, že odvolací súd nesprávne aplikoval § 14 v spojení § 4 ods. 2 zákona o odpadoch. Odvolací súd argumentuje, že žalovaný ako pôvodca odpadu má rovnaké povinnosti ako držiteľ odpadu v zmysle § 14 zákona o odpadoch. Žalobca pritom v rámci svojho odvolania zdôrazňoval predovšetkým otázku držby žalovaného k odpadu a moment straty držby odpadu na strane žalovaného. Samotné konštatovanie, že žalovaný ako pôvodca odpadu má rovnaké povinnosti ako držiteľ odpadu nedáva v žiadnom prípade odpoveď na odvolaciu námietku žalobcu.

31. V konaní nebolo podľa dovolateľa preukázané, že by bol žalovaný oprávnený nakladať s odpadmi. Z uvedeného okrem toho vyplýva, že na žalovaného sa nemôže vzťahovať ani § 14 ods. 1, písm. d), bod 2 zákona o odpadoch, keďže nebol oprávnený vykonať recykláciu odpadu v rámci svojej činnosti. Práve z uvedeného dôvodu bol žalovaný povinný odovzdať odpad žalobcovi, ako osobe oprávnenej nakladať s odpadmi (§ 14 ods. 1, písm. e). Je potom nepochybné, že pokiaľ nemal žalovaný porušiť ustanovenia zákona o odpadoch, muselo dôjsť k odovzdaniu odpadu. Samotný termín „odovzdanie“ imanentne predpokladá zmenu v osobe držiteľa. V opačnom prípade by legálna definícia pojmu „držiteľ“ v zmysle § 4 ods. 2 zákona o odpadoch nemala účel ani zmysel. Tým, že žalovaný umožnil žalobcovi nakladať s odpadom, došlo k jeho odovzdaniu žalobcovi a žalovaný prestal byť držiteľom odpadu. Pokiaľ prestal byť žalovaný držiteľom odpadu ešte pred recykláciou, nemohol byť ani držiteľom recyklátu.

32. Na uvedenej argumentácii žalobcu nič nemení ani poukazovanie odvolacieho súdu na § 77 zákona o odpadoch. Žalobca súhlasí, že pôvodom stavebného odpadu bol žalovaný. Samotná skutočnosť, že žalovaný ako pôvodca odpadu má povinnosť zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu odpadu, ako aj výstup z recyklácie použiť pri svojej činnosti nemá žiaden vplyv na zákonnú úpravu určenia, kto je držiteľom odpadu. Ust. § 77 ods. 3 zákona o odpadoch zdôrazňuje, že na pôvodcu stavebného odpadu sa vzťahujú povinnosti podľa § 14 ods. 1, pričom súčasne (§ 77 ods. 3, písm. d) zákon o odpadoch) prepája povinnosť odovzdať odpad oprávnenej osobe podľa § 14 ods. 1, písm. e) (na ktoré poukazuje opakovane aj žalobca) s fyzickým nakladaním s odpadom. Je teda zrejmé, že aj v zmysle § 77 zákona o odpadoch predpokladá fyzické odovzdanie stavebného odpadu za účelom jeho nakladania s ním oprávnenou osobou (v tomto prípade žalobcom). Samotné právne povinnosti žalovaného vyplývajúce z § 77 ods. 3 zákona o odpadoch, podľa žalobcu ešte nevyvolávajú ten následok, že oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi nemá tieto odpady ani výstup z recyklácie v držbe a už v žiadnom prípade nie, že osoba oprávnená na nakladanie s odpadmi vykonáva nakladanie s odpadmi na účet pôvodcu odpadu. Zabezpečenie splnenia povinnosti pôvodcu odpadu prostredníctvom zmluvy s oprávnenou osobou (v tomto prípade žalobcom) neznamená, že oprávnená osoba (žalobca) koná na účet pôvodcu odpadu. Aj zo samotnej Zmluvy o dielo (čl. II ods. 1) vyplýva, že žalobca mal vykonať dielo vo svojom mene a na svoje náklady. Zo žiadnej časti napatého rozsudku tak podľa žalobcu nevyplýva, žiadna úvaha súdu, na základe ktorej dospel odvolací súd k záveru, že žalobca konal na účet žalovaného.

33. Žalobca ďalej uviedol, že svoje vlastnícke právo nikdy nezdôvodňoval samotnou činnosťou recyklácie, čím odvolací súd tak reaguje na argumentáciu, ktorú však žalobca nikdy neuplatnil (uvedené platí aj na inštitút opustenia veci v zmysle Občianskeho zákonníka, ktorým argumentuje v rámci svojej procesnej obrany žalovaný). Vlastnícke právo žalobcu zároveň vyplýva z kogentnej úpravy zákona o odpadoch a táto nie je obsahom spisu, pričom platí iura novit curia.

34. Dovolateľ zastáva názor, že pojem „odpad“ nie je stanovený subjektívnym spôsobom, ale objektívne, keďže pojem „odpad“ má legálnu definíciu v zmysle § 2 ods. 1, ods. 2 zákona o odpadoch. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku žiadnym spôsobom nevyplyva, akým spôsobom súvisí výklad pojmu „zbaviť sa“ so subjektívnym vymedzením (žalobca predpokladá, že sa má asi teoreticky jednáť o zmluvné obsahové vymedzenie daného pojmu) pojmu odpad. Žalobca tiež zdôrazňuje, že z napádaného rozsudku ani nevyplyva, k akému výkladu pojmu „zbaviť sa“ nakoniec odvolací súd dospel. Pojem zbaviť sa je legálnym termínom kogentného právneho predpisu a nie je možné jeho obsah vykladať s ohľadom na akékoľvek súkromnoprávne dojednania akýchkoľvek zmluvných strán. Uvedený termín je možné vykladať len v rámci samotného zákona o odpadoch, čo však odvolací súd podľa dovolateľa ani nevykonával. Uvedená argumentácia odvolacieho súdu môže teda naznačovať, že v danom prípade ani nevznikla povinnosť žalovaného zbaviť sa odpadu. V takom prípade by však výsledok búracích prác ani nebol odpadom, čo však vylúčil prvoinštančný súd v rámci bodu 30. svojho rozhodnutia.

35. Podľa dovolateľa je ďalej nepreskúmateľný záver koajúceho súdu v súvisi medzi držbou stavebného odpadu a umiestnením recyklátu na pozemku žalovaného. Keďže žalobca vykonal recykláciu prostredníctvom mobilného zariadenia, bol povinný vykonať recykláciu stavebného odpadu na mieste vzniku tohto odpadu, ako to vyplýva z § 5 ods. 4, písm. c), bod 1 zákona o odpadoch. Podľa tohto ust. mobilné zariadenie na účely tohto zákona je zariadenie na zhodnocovanie odpadov alebo zariadenie na zneškodňovanie odpadov, ak je prevádzkované na jednom mieste kratšie ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov, ktoré je určené na zhodnocovanie odpadov alebo na zneškodňovanie odpadov v mieste ich vzniku. Žalobca zastáva názor, že odvolací súd sa s touto podstatnou odvolacou námietkou žalobcu nevysporiadal preskúmateľným spôsobom, čo spôsobuje zmatečnosť napadnutého rozsudku v tejto časti.

36. Odvolací súd ďalej podľa dovolateľa sám identifikoval, že pri otázke vlastníckeho práva k recyklátu vychádzal z výkladu pojmu „likvidácia odpadu“ použitého v danej Zmluve o dielo. Súd dospel k záveru, že v zmysle Zmluvy o dielo mal žalobca vybúrané stavebné hmoty odviezť a zlikvidovať, čo však neurobil. Súčasne súd dospel k záveru, že je potrebné odlišovať medzi likvidáciou odpadu a recykláciou, keďže sa jedná o samostatné pojmy. Súd však dospel k záveru, že žalovaný vykonal likvidáciu odpadu recykláciou pre žalovaného a na jeho účet, čo má vyplývať z predložených faktúr. Je podľa dovolateľa zrejmé, že argumentácia odvolacieho súdu je vnútorne rozporná. Odvolací súd tak na jednej strane dospel k záveru, že žalobca likvidáciu neurobil, súčasne dospel k záveru, že likvidáciu vykonal žalovaný, a že likvidácia bola vykonaná recykláciou, hoci predtým dospel k záveru, že likvidáciu a recykláciu je potrebné odlišovať.

37. Podľa dovolateľa v konaní nebolo sporné, že predmetom sporu sú tri kopy súťín, ich kvalita či objem. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplyva, na základe akých úvah dospel odvolací súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno k otázke objemu recyklátu a ani akým spôsobom dospel odvolací súd k odlišným skutkovým záverom než prvoinštančný súd, hoci nevykonával žiadne príslušné dokazovanie k tejto skutkovej otázke. Pokiaľ by aj otázka objemu recyklátu bola spornou otázkou (čo nie je), bolo práve úlohou súdu vyhodnotiť dôkaznú situáciu. Samotná spornosť vo veci určitej skutkovej okolnosti sama o sebe nespôsobuje záver o neunesení dôkazného bremena určitou procesnou stranou. Aj táto časť odôvodnenia napadnutého rozsudku spôsobuje podľa dovolateľa jeho zmatečnosť.

38. Pokiaľ odvolací súd poukazuje na poučenie v rámci predvolania na súd (poučenie podľa § 153 CSP), tak žalobca k tomu uviedol, že spolu s týmto poučením bolo žalobcovi doručené aj predvolanie na súd (23.8.2023), pričom pojednávanie bolo vytýčené na deň 11.9.2023, čo je 19 dní. Keby bol žalobca správne poučený už rámci doručenia odporu (14.6.2023), mal by k dispozícii 80 dní na predloženie

všetkých dôkazov, čo je značný rozdiel. Žalobca navrhnutými dôkazmi (voči ktorým bola uplatnená sudcovská koncentrácia konania) chcel pritom reagovať na posledné vyjadrenie žalovaného (doručené 23.8.2023). Aplikácia sudcovskej koncentrácie konania preto jednoznačne poškodila žalobcu na jeho procesných právach, čím je žalobca toho názoru, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Žalobca tiež poukázal na skutočnosť, že prvoinštančný súd vyhlásil uznesenie o uplatnení sudcovskej koncentrácie konania v rozpore so zákonom, a to na základe zákonného ustanovenia, ktoré takýto postup neumožňuje.

39. Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd napádané rozhodnutie spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň dovolateľ požiadal o náhradu trov dovolacieho konania.

40. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie ako aj prvoinštančné rozhodnutie považuje za vecne aj právne správne, pričom okresný aj krajský súd sa relevantným spôsobom vysporiadali so všetkými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie a podstatnými námietkami sporových strán, na ktoré aplikovali príslušné právne normy.

41. Žalobca sa odvoláva predovšetkým na to, že po podaní odporu proti platobnému rozkazu žalovaným okresný súd nesprávne poučil žalobcu, kde v poučení explicitne neuviedol povinnosť uviesť ďalšie skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (žalobcu), ale je uvedený iba následok, že na neskôr predložené a oznámené skutočnosti a dôkazy nemusí príslušný súd prihliadnuť. Žalovaný je názoru, že touto dovolacou argumentáciou sa žalobca reálne len snaží preniesť zodpovednosť za svoju pasivitu v spore na konajúce súdy

42. Dovolaciu argumentáciu žalobcu o tom, že predloženými (a nepripustenými) dôkazmi chcel reagovať na posledné vyjadrenie žalovaného, ktoré mu bolo doručené 23. augusta 2023 možno podľa žalovaného považovať za účelovú, nakoľko už v samotnom odpore proti platobnému rozkazu (teda v podstate vo svojom prvom vyjadrení), žalovaný argumentoval tým, že „pod pojmom likvidácia odpadu možno rozumieť aj jeho transformáciu na recyklát použiteľný pri ďalších stavebných prácach, čo bolo aj od počiatku cieľom žalovaného, kde v duplike žalovaný túto svoju základnú líniu procesnej obrany už len argumentačne rozširoval. Duplika žalovaného, ktorá neobsahovala žiadne zásadné nové skutočnosti teda sama o sebe v čase jej doručenia žalobcovi nemohla vyvolať potrebu predloženia listinných dôkazov zo strany žalobcu. S vyjadrením k odporu zo 16. júna 2023, teda takmer 3 mesiace pred uskutočnením pojednávania, však žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že zaslaním neúplného poučenia podľa § 167 CSP žalobcovi zo strany okresného súdu a následným uplatnením koncentrácie konania a nevykonaním žalobcom neskôr predložených listinných dôkazov nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

43. Hoci žalobca uplatňuje dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP z dôvodu nepreskúmateľnosti (pod ktorou možno prioritne rozumieť zásadné nedostatky odôvodnenia či zásadnú vnútornú rozpornosť rozhodnutia takej intenzity, že v dôsledku tejto vady dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces), podľa obsahu dovolania, resp. dovolacej argumentácie ide v skutočnosti o namietanie právnych záverov, resp. právneho posúdenia krajským súdom. Žalobca, tvrdiac, že jeho vlastnícke právo najskôr k odpadu, a následne aj k recyklátu, vzniklo na základe zákona č. 79/2015 Z. z. a to z dôvodu, že žalovaný prejavil vôľu zbaviť sa odpadu, neodlišuje verejnoprávnu povahu zákona č. 79/2015 Z. z. od súkromnoprávneho vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o dielo. Zákon č. 79/2015 Z. z. nikde na žiadnom mieste nerieši otázku vlastníckeho práva k odpadu, prípadne k recyklátu vzniknutého spracovaním z odpadu. Zákon č. 79/2015 Z. z. sa zaoberá len otázkou držby, ktorá sa týka faktického ovládania, resp. faktickej kontroly nad vecou, ktorú však nemožno stotožňovať s vlastníckym právom (napríklad aj nájomca má prenejatú vec v držbe, teda má ju fyzicky vo svojej moci, túto vec drží, avšak nie pre seba, nakoľko prenajímateľovi k tejto zostáva zachované vlastnícke právo). Pokiaľ zákon č. 79/2015 Z. z. nerieši otázku vlastníckeho práva k odpadu či recyklátu, je nevyhnutné túto riešiť prostredníctvom predpisov súkromného práva. Krajský a aj okresný súd teda správne podľa žalovaného uzavreli, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno o tom, že mu vzniklo k recyklátu vlastnícke právo.

44 Podľa žalovaného totiž pod zbavením sa odpadu možno rozumieť aj zabezpečenie oprávnenej osoby (na základe zmluvného vzťahu) na to, aby za pôvodcu odpadu s týmto naložila tak, že mu z odpadu vytvorí recyklát, ktorý už nie je v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 79/2015 Z. z. odpadom. Žalobca pritom nikdy žiadnym relevantným spôsobom nevysvetlil, ako možno ustanovenie zakotvujúce definíciu odpadu, teda ani nie ustanovenie týkajúce sa prevodu či nakladania s odpadom, považovať za právny základ pre stratu vlastníckeho práva. Krajský súd týmto v rámci napadnutého rozhodnutia riadne vysvetlil, k akému výkladu pojmu zbaviť sa, obsiahnutého v zákonnej definícii odpadu, dospel.

45. Pokiaľ žalobca v dovolaní tvrdí, že argumentácia v bodoch 54. a 55. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je vnútorne rozporná, nakoľko krajský súd najskôr tvrdí, že nemožno stotožňovať pojmy likvidácia a recyklácia a následne uvádza, že žalobca vykonal pre žalovaného likvidáciu odpadu jeho recykláciou, je úplne logické, že krajský súd tieto pojmy preskúmateľným spôsobom vykladal, v čom podľa žalovaného nemožno vidieť zmätočnosť napadnutého rozhodnutia.

46. Vzhľadom k tomu, že pojem likvidácia v návrhu zmluvy použil ako prvý práve žalobca, bolo potrebné tento vykladať na jeho ťarchu, teda aj v tom zmysle, že pod likvidáciou odpadu sa rozumie aj jeho recyklácia. Krajský súd a pred ním aj okresný súd rovnako zohľadnili aj výklady prejavu vôle podľa § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka, kde vychádzali predovšetkým z predzmluvných vzťahov ako aj z následného správania zmluvných strán, kde na podklade v podstate zhodných vyjadrení oboch sporových strán (nesporné tvrdenia) bolo zistené, že žalobca od počiatku vedel o vôle žalovaného použiť výsledky likvidácie odpadu (v tej časti, kde to bolo možné) pri ďalších stavebných prácach, a z tohto dôvodu vykonal žalobca recykláciu priamo na mieste u žalovaného a vytriedený recyklát žalobca u žalovaného aj ponechal.

47. Pokiaľ žalobca v podanom dovolaní namietal, že v zmysle zmluvy o dielo sa zaviazal vykonať dielo vo vlastnom mene a na vlastné náklady, potom žalovaný poukazuje aj na to, že v zmysle § 542 ods. 1 Obchodného zákonníka „[a]k zhotoviteľ zhotovuje vec u objednávateľa, na jeho pozemku alebo na pozemku, ktorý objednávateľ obstaral, objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci a je jej vlastníkom, ak zmluva neurčuje niečo iné.“ Zmluva o dielo pritom odlišné dojednanie neobsahovala. Z toho je potom zrejmé, vzhľadom k zisteným skutkovým záverom o tom, že predmetom diela (ako to vyplýva aj z faktúry, ktorou žalobca fakturoval žalovanému za recykláciu odpadu) bolo aj spracovanie časti odpadu tak, že žalobca tento transformuje na recyklát, pričom to vykonával u žalovaného na pozemkoch žalovaného, kde aj tento recyklát ponechal, že aj pokiaľ by aj išlo o vytvorenie novej veci (teda diela), vlastnícke právo k nej by patrilo žalovanému.

48. Len okrajom k tomu si dovoľuje žalovaný poznamenať, ako to rámcovo uviedol aj okresný súd v prvoinštančnom rozhodnutí (bod. 28), že žalobca a žalovaný spolu rokovali aj o možnej ďalšej spolupráci pri následných stavebných prácach (vykonanie zásypových a prípravných prác pri budovaní nových stavieb), o vykonávanie ktorých prejavil žalobca záujem, avšak žalovaný napokon na účely realizácie týchto prác vybral iného zhotoviteľa. Až tento ďalší, pre žalobcu zrejme neželaný vývoj napokon viedol k tomu, že žalobca začal žalovanému tvrdiť, a to až po tom, čo žalovaný recyklát použil, že žalobca mal vlastnícke právo k recyklátu a následne si uplatňoval tieto nároky v súdnom konaní.

49. Žalovaný k problematike objemu recyklátu, teda požadovanej výške plnenia uvádza, že zhodne okresný aj krajský súd vyhodnotili uplatňovaný nárok žalobcu ako nedôvodný už čo do svojho základu, a preto ani reálne nebolo nevyhnutné sa v odôvodnení vysporiadať so samotnou výškou tohto plnenia (to by bolo na mieste len v opačnej situácii, kedy by súdy vzhľadli dôvodnosť žalobcom uplatňovaného nároku).

50. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol, resp. zamietol a zároveň aby žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania.

51. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

52. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

53. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

54. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

55. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

56. Túto vadu vzhliadol dovolateľ v takom postupe odvolacieho súdu, kedy tento sa podľa jeho názoru nevysporiadal so spornou otázkou sporu, odvolacími tvrdeniami žalobcu a dôkazmi, na ktoré ako žalobca poukazoval. Podľa dovolateľa v konaní došlo k nesprávnej aplikácii sudcovskej koncentrácie konania súdom prvej inštancie, a to v takej intenzite, ktorá poškodila žalobcu na jeho práve na spravodlivý proces.

57. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 420 písm. f) CSP sa rozumie nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní a iné.

58. Nepreskúmateľnosť odôvodnenia napádaného rozsudku spôsobujúca jeho zmätočnosť spočíva podľa žalobcu v prvom rade v tom, že odvolací súd nesprávne identifikoval spornú otázku, ktorou je otázka vlastníckeho práva k recyklátu, nespočívajúca v určení „či pojem likvidácia odpadu používaný v zmluve

o dielo, zahŕňa aj recykláciu odpadu v zmysle zákona o odpadoch“. Dovolateľ zdôraznil, že v konaní a aj v rámci svojich odvolacích námietok nepreukazoval svoje vlastnícke právo k recyklátu na základe výkladu pojmu „likvidácia odpadu“, ale na základe kogentnej úpravy ustanovení § 2, § 4, § 14 a § 77 zákona o odpadoch. Odvolací súd ďalej k otázke držby odpadu v zmysle úpravy zákona o odpadoch venoval pozornosť iba v bode 56 napadnutého rozsudku, s ktorým sa dovolateľ nestotožňuje, keďže je názoru, že odvolací súd dospel k nesprávnemu konštatovaniu, že žalovaný ako pôvodca odpadu má rovnaké povinnosti ako držiteľ odpadu. Takéto konštatovanie je podľa dovolateľa nedostatočné spolu s argumentáciou odvolacieho súdu opretou o § 77 zákona o odpadoch. Uvedené platí podľa dovolateľa aj na aplikáciu inštitútu opustenia veci v zmysle Občianskeho zákona, resp. výkladu pojmu “zbaviť sa” a definície “odpadu”.

59. Dovolateľ v tejto časti zjavne uvádza dôvody týkajúce sa nepresnej aplikácie správneho právneho predpisu, a to zákona o odpadoch, konkrétne jeho kogentných ustanovení na zistený skutkový stav vo veci. Dovolací súd zdôrazňuje, že podľa § 440 CSP je viazaný dovolacími dôvodmi. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1417-1422).

60. Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmätočnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

61. Zákon kladie na vymedzenie dovolacích dôvodov prísne kvalitatívne nároky (§ 431 ods. 2, § 432 ods. 2, § 433 CSP), čo súvisí aj s požiadavkou povinného zastúpenia. Vzhľadom na povinné zastúpenie nová právna úprava už nepočíta s podaniami, z ktorých nie je zjavné, čoho sa týkajú a čo sa nimi sleduje, alebo s neúplnými a nezrozumiteľnými podaniami. Uvedené vyplýva z § 436 CSP, podľa ktorého súd bude odstraňovať len jedinou vadu podania, a to nedostatok povinného zastúpenia, aj to len v prípade, ak strana o povinnom zastúpení nebola poučená. Súd prvej inštancie teda nebude vyzývať na odstránenie väd podania. Dovolací súd bude pracovať s takým dovolaním, aké strana podala. Ak bude uvedenie dovolacích dôvodov natoľko nedostatočné a nespĺňajúce kvalitatívne požiadavky kladené v § 431 ods. 2, § 432 ods. 2 a § 433 CSP, súd ich môže vyhodnotiť ako absenciu náležitostí podľa § 428 CSP a dovolanie odmietne [§ 447 písm. d) CSP] (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1407-1410).

62. V nadväznosti na uvedené východiská najvyšší súd po preskúmaní dovolania žalobcu zistil, že dovolateľ v ňom výslovne uviedol, že dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu podáva podľa § 420 písm. f) CSP. Zo žiadnej časti dovolania nevyplýva, že by v ňom dovolateľ uplatnil dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP a rovnako sa v dovolaní nenachádza ani zmienka o dovolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení. Preto dovolací súd konštatuje, že dovolanie je určité, úplné a zrozumiteľné a je z neho bez akýchkoľvek pochybností zjavné, na akých dôvodoch prípustnosti dovolania a dôvodoch dovolania bolo založené. Skutočnosť, že dovolanie bolo spísané kvalifikovanou osobou (§ 429 ods. 1 CSP), má tiež byť zárukou toho, že dovolanie bude obsahovať všetky potrebné náležitosti vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda dovolaním.

63. Pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému podaniu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu podania, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v podaní použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu podania. Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah úkonu výkladom dopĺňať či domýšľať alebo z neho vyvodíť závery, ktoré z obsahu úkonu nevyplývajú (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J.,

Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 440-446).

64. Na základe zistených skutočností dovolací súd uzatvára, že pokiaľ dovolateľ namietol, že konajúce súdy nepresne aplikovali právny predpis, a to zákon o odpadoch, konkrétne jeho kogentné ustanovenia na zistený skutkový stav vo veci, týmto namietol nesprávne posúdenie veci v zmysle ust. § 421 CPS, avšak dovolateľ v podanom dovolaní explicitne uplatnil dôvody prípustnosti dovolania len podľa § 420 písm. f) CSP. Takto vymedzený dovolací dôvod nie je súladný v zmysle § 432 CSP. Najvyšší súd napokon už aj podľa predchádzajúcej procesnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením, a ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci však vadu zmätočnosti nezakladá (R 54/2012, R 24/2017). Navyše z dovolania nie je možné žiadnu právnu otázku ani vyvodiť.

65. Dovolací súd ďalej dovolacie námietky smerujúce k nepreskúmateľnosti napádaného rozhodnutia so súvislosťou medzi držbou stavebného odpadu (o. i. aj s oprávnením s odpadom nakladať) a umiestnením recyklátu, posúdil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu komplexne aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu dostatočne spĺňa predpoklady pre zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie odvolacieho súdu.

66. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je totiž zrejmé, že tento sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v tom, že vedomosť žalobcu o vôli žalovaného použiť stavebný odpad bola daná z predzmluvných rokovaní zmluvných strán. Tu odvolací súd zdôraznil, že pojem likvidácia odpadu použil v zmluve ako prvý žalobca, preto je tento pojem vykladaný na jeho ťarchu. A to aj vzhľadom na to, že ako sám uviedol, je osobou oprávnenou nakladať s odpadom. Podľa odvolacieho súdu, ak žalobca fakturoval žalovanému náklady na recykláciu, nie likvidáciu odpadu, nemožno tieto dva samostatné pojmy stotožňovať. Konajúci súd k týmto záverom s odkazom na zákon o odpadoch uviedol, že likvidácia je pojmom širším ako pojem recyklácia, a teda ich nemožno stotožňovať, nakoľko pod likvidáciou možno rozumieť nielen recykláciu, ale aj iné formy zlikvidovania či zhodnotenia odpadu. V súvislosti s držbou stavebného odpadu ešte považoval odvolací súd za nevyhnutné poukázať na tú skutočnosť, že tzv. recyklát bol ponechaný na stavbe žalovaného práve na jeho ďalšie využitie, čo potvrdil sám žalobca, keď poukázal na to, že v danom prípade bolo na recykláciu použité recyklačné zariadenie, ktoré slúži na zhodnotenie, nie zneškodnenie stavebného odpadu.

67. Po preskúmaní veci v kontexte zohľadnenia práva na spravodlivý proces dovolací súd preto dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je svojvoľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné a spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. V dôvodoch svojho rozhodnutia odvolací súd uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu, vyjadrenie žalovaného, zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov sporových strán, tiež sa vysporiadava s podstatnými odvolacími námietkami. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, konštatujúc, že žalobca bol povinný vybrať stavebné hmoty a stavebný odpad v zmysle zmluvy odvieť a zlikvidovať. Odvolací súd zároveň v tomto kontexte dodal, že žalobca vedel o vôli žalovaného použiť tú časť stavebného odpadu, ktorú je možné použiť pri ďalších stavebných prácach, o vykonanie ktorých prejavil záujem žalobca.

68. Na základe uvedeného dovolací súd nezistil, že by odvolací súd, resp. súd prvej inštancie zaťažili konanie vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, v dôsledku namietanej zmätočnosti a nepreskúmateľnosti konštatovaní uvedenými v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

69. Žalobca v dovolaní ďalej namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu vo vzťahu ku sudcovskej koncentrácii konania v konaní na súde prvej inštancie, ktorý podľa dovolateľa zakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

70. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené

včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

71. Podľa § 153 ods. 2 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

72. Podľa § 153 ods. 3 CSP, ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

73. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca na pojednávaní konanom dňa preložil návrh na vykonanie dokazovania listinnými dôkazmi (označenými ako príloha č. 1 k Zmluve o dielo, emailová komunikácia zo dňa 19.11.2021, 09.08.2022 a 11.08.2022; technickou správou a faktúrami z rokov 2019 - 2022), ako aj výsluchom svedka - p. Y., ktorý bol zodpovedný za dojednávanie kontraktu. Konajúci prvoinštančný súd tieto dôkazy nevykonal s odôvodnením, že neboli uplatnené včas a ich predloženie nevyplynulo z dovtedy vykonaných skutkových tvrdení strán. Súd prvej inštancie vychádzal preto pri zisťovaní skutkového stavu vyplývajúceho z listinných dôkazov predložených žalobcom a žalovaným do pojednávania konaného dňa 11. septembra 2023.

74. Odvolací súd vo vzťahu k žalobcom namietanej nesprávnej aplikácii sudcovskej koncentrácie konania súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovi bolo procesným postupom prvoinštančného súdu zachované jeho procesné právo na dve vyjadrenia pred pojednávaním, pričom jedným je návrh na vydanie platobného rozkazu (v konaní podľa CSP žaloba), a druhým vyjadrenie k odporu s tým, že pred pojednávaním mu bolo doručené aj vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu k odporu s poučením podľa § 153 CSP. Podľa odvolacieho súdu bolo žalobcovi predvolanie na pojednávanie doručené takmer tri týždne pred pojednávaním a nič nenasvedčuje tomu, že by žalobca listinami predloženými na pojednávaní nedisponoval a tým, že ich nepredložil skôr, sa sám vystavil riziku, že súd na tieto listiny nemusí prihliadnuť.

75. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa touto odvolacou námietkou dostatočne zaoberal, poskytol žalobcovi zrozumiteľné odpovede, pričom uviedol skutočnosti, pre ktoré bol postup súdu prvej inštancie správny. Najvyšší súd poukazuje na konštatáciu odvolacieho súdu, že v spise nie sú obsiahnuté žiadne prekážky či dôvody, pre ktoré by žalobca nemohol ním požadované dokazovanie predstreté na pojednávaní konanom dňa 11. septembra 2023 navrhnúť už skôr, reps. že by listinami predloženými na pojednávaní nedisponoval. Dovolací súd zároveň v plnom rozsahu odkazuje aj na závery odvolacieho súdu k námietke žalobcu o spochybnení správnosti poučovacej povinnosti súdu a aplikácie sudcovskej koncentrácie konania, ktorú vyhodnotil odvolací súd ako účelovú s tým, že je žalobca od momentu začatia konania právne zastúpený advokátom (viď body 46 a 49 napádaného rozhodnutia).

76. Dovolací súd zdôrazňuje, že účelom a zmyslom koncentrácie konania je prispieť k rýchlosti konania, motivujúc sporové strany, aby procesné úkony vykonávali včas. Je procesnou zodpovednosťou sporových strán uplatňovať tvrdenia a označovať dôkazy tak, aby nedochádzalo k zbytočnému predlžovaniu konania uplatňovaním nových tvrdení a predkladaním nových dôkazov, pokiaľ ich sporové strany mohli uplatniť skôr. Úlohou odvolacieho súdu v posudzovanej veci bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia o sudcovskej koncentrácii, a či súd prvej inštancie pri svojej úvahe nevybočil z hraníc nastavených právnou úpravou. Najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd sa logicky správne a vyčerpávajúco venoval predmetnej otázke nastolenej žalovaným, pričom z okolností preskúmvanej nie je možné dospieť k záveru, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo zaťažené nesprávnym procesným postupom. Najvyšší súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP ani v tejto časti nezistil.

77. Napokon v súvislosti s dovolacou námietkou súvisiacou s neunesením dôkazného bremena zo strany žalobcu, resp. s dokazovaním, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy

nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ OSP. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta OSP, ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. novembra 2013 sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

78. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

79. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

80. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

81. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

82. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán.

83. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd nevykoná v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009).

84. V Súdenom spore mal súd prvej inštancie vo vzťahu k predzmluvným zmluvným vzťahom preukázané z listinných dôkazov, prednesov strán sporu a najmä z výsluchu strany sporu - žalobcu, že

úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť búracie práce na nehnuteľnostiach žalovaného. Zároveň mal súd prvej inštancie za preukázané, že úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť firmu, ktorá by vedela nakladať so stavebným odpadom. Žalovaný ďalej podľa konajúceho súdu prejavil vôľu na demoláciu stavby a recykláciu tej časti odpadu, ktorá mohla byť následne využitá pre ďalšiu výstavbu. Z konania taktiež nevyplývalo, že by žalovaný dal výslovný príkaz na odvoz celého stavebného odpadu na skládku, ak na pozemku plánoval ďalšiu výstavbu, kde na vybudovanie základov potreboval materiál, ktorým boli práve sutiny. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí s poukazom na obsah spisového materiálu zdôraznil, že žalobca mal možnosť preukázať, že nadobudol vlastnícke právo k recyklátu. Podľa odvolacieho súdu žalobca nielenže neunesol dôkazné bremeno ohľadom nadobudnutia vlastníckeho práva k recyklátu, ale nevyjadril sa ani k objemu sutín na námietku žalovaného, čím žalobca neunesol dôkazné bremeno ani vo vzťahu k objemu recyklátu, a teda k výške uplatneného nároku.

85. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je týmto vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Pre úplnosť dovolací uvádza, že o tom, ako v tej-ktorej veci prebiehalo dokazovanie a pojednávanie, môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. V preskúvanom spore je v spise na č. l. 96 založená zápisnica o pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo dňa 11. septembra 2023, z ktorej vyplýva, že na pojednávaní sa zúčastnili právni zástupcovia sporových strán a žalobca. Zo zápisnice je zrejmé, že po zamietnutých návrhoch na vykonanie dokazovania opreté o zásadu sudcovskej koncentrácie konania (viď body vyššie), po poučení podľa § 154 CSP a pred vyhlásením dokazovania za skončené, strany sporu uviedli, že nemajú žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Po záverečných rečiach právnych zástupcov strán sporu, vyhlásil konajúci prvoinštančný súd dokazovanie za skončené. Obsah tejto zápisnice preto v ničom nesvedčí o tom, že súd prvej inštancie stranám sporu nevytvoril procesnú možnosť realizovať procesné práva, ktoré im z Civilného sporového poriadku vyplývajú. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľom namietaná vada (právo navrhopovať a aj vykonať dôkazy) sa neprejavila v správnosti napadnutého rozhodnutia, z ktorého dôvodu dovolateľ neopodstatnene namieta procesný postup konajúceho súdu vo veci navrhovania dôkazov, ktoré podľa jeho názoru boli na jeho úkor, nakoľko došlo k nesprávnej aplikácii sudcovskej koncentrácie konania, resp. k zamietnutiu jeho návrhov na vykonanie dokazovania. Týmto je možné konštatovať, že postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu žalobcovi patriacim procesným právam a že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd k tejto dovolacej námietke v ostatnom poukazuje na závery vyslovené vyššie.

86. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

87. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f) a písm. c) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

88. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

89. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.